



Irak'ın Kerkük ili 2003 tarihinden öncesinde ve sonrasında büyük ölçüde göç almıştır. Bir Türkmen şehri olan Kerkük şehrine Saddam rejimi zamanında Arap vatandaş yerleştirilmiş, ABD işgalinden sonra Kerkük'e büyük çapta bir Kürt akını başlamıştır.

Kerkük İl Meclisi Seçimi Hakkında Değerlendirme

Evaluation of Provincial Council Elections in Kirkuk

Habib HÜRMÜZLÜ

Abstract

Iraq's Federal Court decided to cancel the first two paragraphs of Article 23 of the Law on Special provincial elections in Kirkuk on the grounds of their unconstitutionality which contain seven paragraphs. The decision was made by conclusion of the claim by a member of Kirkuk Council from a Kurdish list. The decision is based on unconstitutionality caused by unequal opportunity in the distribution of key posts only among the key components and formation of committees only among those key components in Kirkuk. In this study, an evaluation is made on the aforesaid decision. The article points out that the seventh paragraph of the decision is not cancelled and that it is necessary to try to pass a new law in the parliament, envisaged by the paragraph since it is still in force.

Keywords: Iraq, Provincial Council elections, federal court, Kirkuk, Turkmens, Arabs, Kurds

Kerkük'ün geleceğini çizmek üzere anayasaya yerleştirilen ve Kerkük'ü Kürt bölgesine ilhak etmeyi hedefleyen 140. madde askıda kalmış, maddenin ön gördüğü normalleştirme, sayım ve referandum, aradan sekiz yıl geçmesine rağmen, Türkmen ve Arap kesiminin ve civar ülkelerin itirazları nedeniyle dünya siyaseti icabı gerçekleştirilememiştir.

Irak'ın Kerkük ili 2003 tarihinden öncesinde ve sonrasında büyük ölçüde göç almıştır. Esasen bir Türkmen şehri olan Kerkük şehrine ve civar köy ve kasabalarına Saddam rejimi zamanında Irak'ın güneyinden getirilen çok sayıda Arap vatandaş yerleştirilmiştir. 2003 tarihinden sonra, yani Saddam rejiminin devrilmesinden ve ABD işgalinden sonra Kerkük'e büyük çapta bir Kürt akını başlamıştır. Yüz binlerin üstünde Kürt, Kerkük'e yerleştirilmiş ve şehirdeki otorite, merkezi hükümetin değil, Kürt partilerin eline geçmiştir. Bu durum Kerkük'teki ana oluşumlar ve özellikle Türkmenler için büyük sıkıntılara neden olmuş ve şehirde siyasi istikrarsızlık had safhaya varmıştır. Kerkük'ün geleceğini çizmek üzere anayasaya yerleştirilen ve Kerkük'ü Kürt bölgesine ilhak etmeyi hedefleyen 140. madde askıda kalmış, maddenin ön gördüğü normalleştirme, sayım ve referandum, aradan sekiz yıl geçmesine rağmen, Türkmen ve Arap kesiminin ve civar ülkelerin itirazları nedeniyle dünya siyaseti icabı gerçekleştirilememiştir. Yasa koyucu bu anormal durumu göz önünde tutarak Irak'ın İl Meclisleri Seçimi yasasına söz konusu 23. maddesi ilave ederek Kerkük'ün geleceği için adaletli bir çözüm bulmaya çalışmıştır. Anılan maddede oluşturulması ön görülen komisyonun oluşmasında da eşitlik ilkesi aranarak Kerkük'teki oluşumlar arasında eşitlik tesis edilmesi ilkesini korumaya çalışılmıştır.

2005 tarihinde çıkan Anayasa'nın 122. maddesinin "Dördüncü" fıkrası il meclisi seçiminin çıkacak olan bir yasa gereğince yapılacağını hükme bağlamıştır. 22 Temmuz 2008 tarihinde "Irak İl, İlçe ve Nahiyeler (bucak) Meclisleri Yasası" adı

altında çıkan yasanın 24. maddesi Kerkük il, ilçe ve nahiyeleri meclislerinin seçimleri konusunu ele almıştır.

Anılan 24. madde Kerkük'te yapılacak seçimlerin, kurulması öngörülen komisyonun işlerini tamamlayana kadar ertelenmesini öngörmüştür. Maddenin ana ögesi Kerkük'te otoritenin Türkmen, Kürt ve Araplardan oluşan üç ana gruba dağıtılması idi. Yasa, parlamentodan onaylanıp cumhurbaşkanlığına onaylanmak üzere gönderilen gün Kürt kökenli cumhurbaşkanının vetosuna uğramış ve meclise iade edilmiştir. Yasa parlamentoda tekrar görüşülüp siyasi nedenlerle yapılan veto kararını dikkate alarak aynı madde değiştirilmiş şekliyle ve bu sefer 23 no'lu madde olarak yeniden onaylanmış ve cumhurbaşkanı tarafından onaylandıktan sonra yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak yedi fıkradan oluşan anılan maddenin üzerinden beş yıl geçtikten sonra bu madde Yüksek Federal Mahkeme'nin 26.8.2013 tarihli kararıyla kısmen iptal edilmiştir.

23. Madde Neleri İçeriyor?

23. maddenin iptal edilen birinci ve ikinci fıkralarındaki esaslar şöyledir:

- 1 – Kerkük ili ve ona bağlı ilçe ve nahiyelerin seçimleri idari, güvenlik ve ana görevlerin paylaşımı sonrasına kadar ertelenir.
- 2 – Kerkük'teki bu görevler ana oluşumlar arasında eşit oranda paylaşılır.
- 3 – Çoğunlukta olan oluşum üç ana görevden (Vali, vali yardımcısı, İl meclisi başkanı) istediğini üstlenmeye hakkı olur.

4 – Kerkük'teki dört oluşumdan (3 ana oluşum + Hıristiyanlar) bir komisyon kurulur. Bu komisyonun görevleri şunlardır:

A – Kerkük'te ABD işgalinden (9 Nisan 2003) önce ve sonra kamu ve özel kişilere ait mülkler üzerine meydana gelen tecavüzleri tespit etmek.

B – Kerkük'te, seçmen kütükleri dahil, nüfusla ilgili tüm bilgiler, beyanlar ve sicilleri gözden geçirip bu hususta Yüksek Seçim Kurulu'na rapor sunmak.

C – Aynı konu hakkında Parlamento'ya rapor sunmak.

İptal edilmeyen kalan fıkralardaki hükümler ise şöyledir:

1 – Kerkük İl Meclisi seçimleri yukarıda belirtilen komisyonun parlamentoya raporunu sunduktan sonra yapılır. Parlamento ise bir döneme mahsus Kerkük il meclisi seçimi için özel bir yasa çıkarır.

2 – Hali hazırda görev başında olan il meclisi üyeleri görevlerine devam ederler ve seçimler yapılana kadar Kerkük'ün durumu aynı vaziyette kalır.

3 – İkinci fıkra gereğince oluşturulan komisyon, tavsiyelerini parlamentoya sunamazsa, parlamento Kerkük il meclisi seçimleri için özel bir yasa çıkarır. Parlamento bu yasa'yı çıkaramazsa, üç başkanlık (Cumhurbaşkanlığı, Parlamento başkanlığı, Başbakanlık) Birleşmiş Milletler Heyeti üzerinden uluslararası camianın yardımıyla Kerkük'te seçimin yapılması için uygun şartları tespit eder.

Komisyonun Oluşumu ve Çalışmaları

23. maddenin ilk fıkrasında geçen ve Parlamento tarafından kurulan komisyon aşağıda isimleri geçen zatlardan oluşmuştur: Mehmet Temim (Başkan), Sadettin Ergeç, Halit Şivani, Mehmet Emin, Ömer El- Cuburi, Yonadım Kenne. Komisyon, Kerkük'ün durumunu ve gerçekleri araştırmak, seçmen kütüklerini incelemek ve Kerkük'te otoriteyi paylaşma mekanizmalarını tespit etmek üzere ilk toplantısını 8 Şubat 2009 tarihinde gerçekleştirmiştir. Ancak taraflar arasında çıkan fikir ayrılıkları ve siyasi müdahaleler nedeniyle komisyon çalışmalarında ilerleme kay-

dedememiş ve konu, Irak'ın birçok önemli meseleleri gibi çözüme varılmadan askıda kalmıştır.

Yüksek Federal Mahkeme'nin İptal Kararı

Yüksek Federal Mahkeme Irak anayasasının 92. maddesi gereğince kurulan bir mahkemedir. Anayasanın 93. maddesi bu mahkemenin görev ve yetkilerini belirtmiştir. Bu görevlerin başında da yürürlükte olan yasa ve yönetmeliklerin anayasaya uyumluluğunu kontrol etmek gelmektedir. 94. madde ise Federal mahkeme'nin kararlarının kesin ve tüm otorite ve erkler için bağlayıcı olduğunu vurgulamıştır.

23. Maddenin İptali İçin Açılan Dava

Dava 25 Mart 2013 tarihinde Kerkük İl Meclisi üyesi Muhammed Kemal Salih Hasan tarafından parlamento başkanı aleyhine açılmıştır. Davacı davasını aşağıda gelen gerekçelere dayandırarak 2008 yılında çıkan 36 nolu "İl, İlçe ve Nahiyeler Meclisleri Seçimi Yasası"nın 23. maddesinin tamamının, başka bir deyişle tüm fıkralarının iptal edilmesi talebinde bulunmuştur:

1– 23. maddenin tüm fıkraları Federal Mahkeme'nin daha önce vermiş olduğu 2 Temmuz 2009 tarihli (45) nolu kararına aykırıdır. Zira bu madde Kerkük'ü şehirdeki ana oluşumlar arasında eşit paylara dağıtmak üzere dört seçim bölgesine bölmüştür, bu da etnik esaslara dayalı bir bölüşmedir.

2– 23. madde Federal Mahkeme'nin daha önce vermiş olduğu 15/T/2006 ve 12/2010 nolu kararlarına aykırıdır.

3 – 23. madde Irak Anayasası'nın (2/bir/C), (7/ bir), (13/iki) ve 20. maddelerine aykırıdır.

4– 23. madde, Irak Anayasası'nın Kerkük ili ve sair anlaşmazlık konusu bölgelerin sorunlarını çözmek üzere anayasaya geçen 140. maddesine aykırıdır.

Davalı 26.8.2013 tarihli duruşmada, şu gerekçelere dayanarak davanın reddini talep etmiştir:

1– Davacı Kerkük'ün dört seçim bölgesine bölünmesinin ırkçılık esası üzerine inşa edildiği şeklindeki iddiasını destekleyen hiçbir kanıt sunmamıştır.

2- Bu madde Kerkük ilinde sayım yapılması için gereken prensipler üzerinde anlaşma sağlanmadığı için ve sayım problemi çözülene kadar Kerkük'teki oluşumlar arasında bir çeşit uyum sağlanması amacıyla yasaya konmuştur.

Davacının Davasından Kısmen Vazgeçmesi

Davacı 16.7.2013 tarihli duruşmada talebinde değişiklik yaparak 23. maddenin sadece birinci ve ikinci fıkralarının iptalini talep etmiş ve kalan beş fıkranın iptali talebinden feragat etmiştir. Davacı, daha doğrusu temsil ettiği kitle, neden davasını sadece ilk iki fıkranın iptaliyle sınırlandırdığı üzerinde kimse pek fazla durmamış, ancak bazı yorumcular davacının federal mahkemenin kulislerinden duyumlar aldığını ve davaya bu şekilde devam edilirse ret edilebileceği öğrenmiş bulunduğunu ileri sürmektedirler.

Federal Mahkemenin Kararı

Federal mahkeme 26.8.2013 tarihinde dava konusu 23. maddenin (Birinci) ve (İkinci) fıkralarının anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline ve davacının diğer beş fıkrasının iptal talebini geri aldığına binaen kararın sadece anılan iki fıkrayı kapsamasına oy çokluğuyla karar vermiştir.

Karar dokuz üyeden oluşan mahkemenin sekiz olumlu oyuyla verilmiş, dokuzuncu üye ise davanın şekli değişmiş olması gerekçesiyle şeklen reddedilmesi gerektiğini öne sürerek karara muhalefet şerhi koymuştur.

Federal mahkeme, iptal kararı gerekçesi olarak şu düşünceleri tespit etmiştir:

Bir: 23. maddenin birinci fıkrası, Kerkük ilindeki idari ve güvenlik erkleri ile kamu görevlerini vilayetteki ana oluşumlar arasında eşit olarak paylaşılmasını hükme bağlamış ve bu şekilde de ana oluşumlar arasında olmayan kimselerin adı geçen görevlere gelmesini engellemiş olmakla fırsat eşitliği prensibini ihlal etmiş ve bunun için anayasanın 16 maddesine aykırı düşmüştür.

İki: Maddenin birinci fıkrasında (ana oluşumlar) ibaresi geçmiş, ancak bu oluşumların kimler olduğu beyan edilmemiş ve bunu açığa kavuşturmak için bir ölçü tespit edilmemiştir.

Üç: Bu fıkra ildeki genel görevleri sadece "Ana Oluşumlar" arasında paylaşılmasını ön gördüğü için anayasanın 14. maddesindeki "Iraklılar yasaları önünde eşittirler" ilkesine aykırı düşmüştür.

Dört: Kerkük vilayetinde henüz nüfus sayımı yapılmamış ve her ana oluşumun toplam sayısı belirlenmemiştir. Dolayısıyla genel görevlerin eşit şekilde paylaşımı anayasanın 16. maddesine de aykırıdır.

Beş: Maddenin 2. Fıkrası da aynı gerekçelerle anayasanın 16. fıkrasına aykırı düşmektedir, zira bu fıkraya dayanarak oluşturulacak komisyonun ana oluşumlardan oluşmuş olması fırsat eşitliği ilkesine aykırıdır.

Federal mahkeme bu gerekçelere dayanarak 23. maddenin birinci ve ikinci fıkralarının iptaline karar vermiş ve davacının davasını sadece bu iki fıkrayla sınırlı tuttuğu için diğer beş fıkra hakkındaki iptal talebini reddetmiştir.

Kerkükteki Oluşumların Tutumu

Kürt partileri ve Kerkük'teki Kürt kesimi federal mahkemenin kararını memnuniyetle karşılamıştır. Zaten iptal davasını Kürt kökenli ve Kerkük il meclisindeki Kürtlerin bir üyesi açmıştır. Oysaki 23. maddeyi içeren Kerkük İl meclisi yasası parlamentodaki tüm kesimlerin uzlaşmasıyla çıkmıştır ve ilk yasayı veto eden Kürt parti lideri ve cumhurbaşkanı Celal Talabani de söz konusu yasayı onaylamıştır. Ancak 23. maddenin ön gördüğü Kerkük'teki nüfus sicillerinin incelenmesi ve üzerine el konan mülklerin tespit edilmesi işlemi, işgalden sonra binlerce Kürt ailesini Kerkük'e yerleştiren ve çok sayıda kamu ve özel kişilere ait mülklere tecavüz eden Kürt partileri yandaşlarının tabi ki işine gelmemiş, ilk fırsatta anılan iptal kararını çıkarmak için harekete geçmiş ve bu alanda başarılı olmuşlardır. Kürt partilerinden birinin üyesi olan Kürt kökenli Kerkük valisi Necmettin Abdülkerim kararı destekleyerek, 23. maddenin Kerkük'te yerel seçimlerin yapılması önünde bir engel olduğunu ve bu engelin kalkmış olduğunu açıklamıştır.

Türkmen ve Arap siyasi oluşumları ve partileri ise bu kararı şiddetle reddettiklerini, kararın



Irak Türkmen Cephesi başkanı Erşat Salih "Federal mahkemeden Kerkük'teki karmaşık durumun çözümünde olumlu bir rol oynamasını beklerdik, oysaki mahkeme durumu daha fazla karıştırmaya neden oldu" şeklinde beyanatta bulunmuştur.

alınmasında hukuki değil siyasi nedenlerin var olduğunu dile getirmiştir. Irak Türkmen Cephesi başkanı Erşat Salih iptal kararının Kerkük'teki karmaşık durumları daha da karıştırdığını, şimdiki durumda seçimlere gidilirse bu seçimin meşruiyet kazanmayacağını, durum bu haliyle kalırsa belirli bir tutumlarının olacağını, durumu Kerkük'ün Irak'ın birliği için bir güvenlik faktörü olduğunu söyleyen siyasi oluşumların tutumlarını Irak kamuoyu önüne sergileyeceklerini açıkladı. Salih: Federal mahkemeden Kerkük'teki karmaşık durumun çözümünde olumlu bir rol oynamasını beklerdik, oysaki mahkeme durumu daha fazla karıştırmaya neden oldu şeklinde beyanatta bulunmuştur.

Arap oluşumundan Ömer Cuburi Federal Mahkeme'nin bir tarafın arzularını tatmin etme yoluna gittiğini ve 23. maddenin zamanında çı-

karılmasının gerçek nedenlerini göz ardı ettiğini vurgulayarak, parlamento artık Kerkük il seçimleri için yeni bir yasa çıkarma zorunda olduğunu vurgulamıştır.

Kararın Değerlendirmesi

Federal mahkeme vermiş olduğu 23. maddesinin iki fıkrasının iptali hakkındaki kararını bu iki fıkranın Kerkük'te genel görevleri ana oluşumlar arasında paylaşılmasını ön gördüğü için anayasada geçen "Iraklılar arasında fırsat eşitliği" ilkesini bozmuş olmasına dayandırmıştır. Oysaki mahkeme üyeleri de Irak'ta 2003 tarihinden sonra bütün siyasi yapılanmaların "uzlaşma" üzerine kurulduğunu çok iyi bilmektedirler. Irak'ta bir anayasal örf haline gelen anlaşmalı paylaşımlar en üst düzey görevlerden tutun en alt kademelere kadar uygulanmaya başlanmıştır. En üst ka-

Irak Türkmen Cephesi başkanı Erşat Salihi, iptal kararının Kerkük'teki karmaşık durumları daha da karıştırdığını, şimdiki durumda seçimlere gidilirse bu seçimin meşruiyet kazanmayacağını, durum bu haliyle kalırsa belirli bir tutumlarının olacağını, durumu Kerkük'ün Irak'ın birliği için bir güvenlik faktörü olduğunu söyleyen siyasi oluşumların tutumlarını Irak kamuoyu önüne sergileyeceklerini açıkladı.

demedeki üç üst makam olan cumhurbaşkanlığı, parlamento başkanlığı ve başbakanlık görevleri sırasıyla Kürtler, Sünni Araplar ve Şii Araplar arasında paylaşılmıştır. Federal mahkemenin kendi yapısı da bu paylaşıma göre oluşmuştur, mahkemenin dokuz üyesinden birer üyeliği Şii Araplar, Sünni Araplar, Türkmenler ve Hıristiyanlara, iki üyelik de Kürtlere ayrılmıştır. Bunlardan birinin üyeliği herhangi bir nedenle düşerse yerine aynı oluşumdan bir yargıcın getirilmesi bir örf haline gelmiştir. Kerkük'teki üst düzey görevler de aynı şekilde paylaşılmıştır. Valilik makamı ile il meclisi başkanlığı makamı Kürt oluşumuna, vali yardımcısı makamı Arap oluşumuna verilmişken, adaletli paylaşımın sağlanması amacıyla ve bazı siyasi nedenlerle Kürt oluşumundan olan meclis başkanı görevinden istifa edip yerine Türkmen oluşumundan bir üye başkanlığa getirilmiştir. Irak'ta bakanlar, bakan müsteşarları, ordu alay komutanları aynı paylaşım sistemi üzerine dağıtılmaktadır. Anayasanın dokuzuncu maddesi de Irak silahlı kuvvetleri ve güvenlik güçlerinin Irak halkının oluşumlarından olması ve bu hususta dengenin kurulması gerektiğini hükme bağlamıştır. Aynı şekilde anayasanın 48. maddesi parlamento üyeleri seçiminde halkın tüm oluşumlarının mecliste temsil edilmesi gerekliliğini hükme bağlamıştır.

Aslında 23. madde Kerkük'teki iki temel sorunu çözmek üzere bu yasaya konmuştur:

1- Kürt gruplarının Kerkük'teki hemen hemen tüm idari ve güvenlikle ilgili görevleri ellerinde tutmuş olması ve bu yüzden Türkmen ve Arap-

lar gibi diğer oluşumların mağduriyete uğramış olması.

2- İşgalden önce ve sonra Kerkük'te Kürt ve Arap grupların kamu ve halka ait arazi ve mülklere vuku bulan tecavüzlerin tespit edilmesi ve bu mülklerin hak sahiplerine iade edilmesi suretiyle tecavüzlerin ortadan kaldırılması.

Federal mahkemenin itirazı sadece komisyonun oluşum şekline ve genel görevlerin ana oluşumlara tahsis edilmiş olmasına yönelik olmuştur. Karar mülkler konusu üzerinde hiç durmamıştır. Mahkeme mülkler üzerine olan tecavüzlerin kaldırılmasının anayasaya aykırı olduğunu elbette ki diyemezdi, ama bu tecavüzleri ortadan kaldırmaya yönelik hükmü iptal etmiştir ve bu soruna hiçbir çözüm getirmemiştir!

Bütün bunların yanı sıra, başbakanın Kürt bölgesi başkanıyla görüşükten hemen sonra federal mahkemenin başbakanın üçüncü dönem için başbakan olabileceği yönündeki kararın ve 23. madde hakkındaki kararının peş peşe çıkmış olması, mahkemenin 23. madde hakkındaki kararının siyasi mülahazalarla ve iki ana oluşumun hesabına bir oluşumu tatmin etme arzusuyla verildiği hakkındaki görüşleri güçlendirmiştir.

Karardan Sonra Ne Yapılmalıdır ve Önerilerimiz

Federal mahkemenin kararı anayasanın 94. maddesi gereğince kesindir ve tüm erkler için bağlayıcıdır. Ancak anılan karar, yedi fıkradan oluşan 23. maddenin sadece ilk iki fıkrasını iptal etmiş-

tir, bunun da diğer fıkraların yürürlükte olduğu anlamına gelir. 23. maddenin yürürlükte olan yedinci fıkrası şöyle demektedir: “Komisyon, tavsiyelerini parlamentoya sunamazsa, parlamento Kerkük il meclisi seçimi için özel bir yasa çıkarır, bu yasanın çıkarılması da mümkün olmazsa, üç başkanlık (Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Parlamento Başkanlığı) Birleşmiş Milletler kanalıyla uluslar arası yardım alarak Kerkük’te seçim yapılması için uygun şartları belirler.”

Komisyon 2008 yılında kurulmuş ve ilk toplantısını 8.2.2009 tarihinde yapmıştır, ancak mahkemenin iptal kararı tarihine kadar bir daha toplanmadığına, tavsiyelerini parlamentoya sunmadığına ve komisyonun mahkeme kararıyla iptal edildiğine göre, artık yedinci fıkranın hemen devreye girmesi gerekir, zira parlamentonun, hala yürürlükte olan 23. maddenin yedinci fıkrası gereğince Kerkük il meclisi seçimleri için artık özel bir kanunu çıkarmakla yükümlü olmuştur.

Bizce Türkmen ve Arap milletvekilleri ve kamuoyu bu yönde parlamentoya yönelik çaba harcamalı ve bu özel yasanın çıkarılmasını temin etmelidir.

Yeni yasanın neler içereceği de çok önemlidir. Bu yasa mutlaka mülklere tecavüz konusuna bir çözüm getirmeli ve iptal edilen ikinci fıkranın hükümlerini içermelidir. 23. maddenin içerdiği hedefleri gerçekleştirmek için oluşturmuş olan ancak oluşum şekli anayasaya aykırı görülüp iptal edilen Komisyon, bahsi geçen hedefleri gerçekleştirmek için kurulan sadece bir araçtan ibaret idi. Bu araç ortadan kalkmışsa hedefin ortadan kalkmış anlamına gelmez. Bu hedefi gerçekleştirmek için mutlaka yasal bir yöntem bulunmalıdır. Bizce bu hedefi yerine getirmek için 7. fıkra gereğince özel bir yasanın çıkarılması ve bu yasa şu ana hükümlerin yer alması yerinde olur:

- Kerkük ilindeki ana görevler adaletli bir şekilde ve ana oluşumların oranı göz önünde tutularak parlamentonun gözetiminde dağıtılır.
- Üyeleri parlamento tarafından seçilecek bir komisyon kurulur. Komisyonun görevi şunlar olur:

A – Kerkük vilayetinde 9 Nisan öncesi ve sonrası kamu ve özel mülklere meydana gelen tecavüzlerin tespiti. Irak hükümeti Irak’ta yürürlükte olan yasalara uygun olarak bu tecavüzleri ortadan kaldırma konusunu üstlenir.

B – Komisyon Kerkük ilindeki, seçmen kütükleri dahil, nüfusla ilgili tüm bilgi ve sicilleri inceler ve oy çokluğuyla alacağı tavsiyelerini, parlamentonun tespit edeceği uygun bir süre içinde, parlamento ve yüksek seçim kuruluna sunar.

- Kerkük il meclisi seçimleri komisyonun tavsiyelerini parlamentoya sunduktan sonra, parlamentonun tespit edeceği bir tarihte yapılır.
- Şimdiki il meclisi görevine seçimlerin yapılmasına kadar devam eder.
- Komisyon tavsiyelerini bir yıl içinde veya parlamentonun tespit edeceği süre içinde herhangi bir nedenle veremezse, üç başkanlık (Cumhurbaşkanlığı, parlamento başkanlığı, başbakanlık) Birleşmiş Milletlerin katılımıyla Kerkük’te seçim yapılması için uygun şartları tespit eder.

Kürt yorumcuların Kerkük’te hemen seçime gidilmesi gerektiği şeklindeki görüşleri 23. maddenin yedinci fıkrasına aykırıdır. 23. maddenin iki fıkrasını iptal ettirmeyi başaranlar, Kerkük’teki ana oluşumların uzlaşısı ile bir çözüme varmadan Kerkük’te huzur ve istikrarın sağlanamayacağını çok iyi bilmelidirler. Bilinmesi gereken bir husus daha vardır; Bu aşamadan sonra parlamento 23. maddenin hala yürürlükte olan yedinci fıkrasına göre özel bir yasa çıkarması önünde engel konulursa, bu sefer sorun Birleşmiş Milletler Heyeti’ne intikal eder ve Kerkük meselesi kaçınılmaz olarak uluslar arası bir boyut kazanır.